

Toleranța la defecte

Litera A

Acceptability test = Test de acceptabilitate

Aproximații de cost scăzut pentru verificare stării unui sistem care încearcă să maximizeze numărul de erori găsite. Se bazează pe verificări de replicare, temporale, de rezonabilitate, de diagnosticare, de structură și codificare.

Active replica approach = Metoda replicii active

La fel ca metoda sitului primar, și această metodă asigură o reziliență de ordin k folosind pentru aceasta cel puțin $k+1$ noduri pentru replicarea datelor, însă algoritmul nu funcționează în cazul partiționării rețelei. O cerere de acces la date adresată replicii principale (active) este urmată de cereri către toate copiile, acțiunea având succes dacă toate copiile returnează același rezultat. Defectele la care rezistă metoda sunt cele de tip fail-stop (dacă există o modalitate sigură de difuzare) și cele bizantine (dacă se folosesc algoritmi de consens).

Asynchronous distributed system = Sistem distribuit asincron

Acele sisteme distribuite în care acțiunile nu se realizează într-un timp finit. Într-un sistem asincron nu se poate face distincție între defectarea unui nod și întârzierea în comunicație datorată performanțelor rețelei de comunicație.

Atomic action = acțiune atomică

O cerință de bază în menținerea consistenței în asigurarea toleranței la defecte este existența unor acțiuni care fie se termină cu succes, fie nu au nici un efect asupra stării sistemului, ele apărând ca indivizibile. Se folosesc în special în sistemele bazate pe tranzacții, unde efectul unei tranzacții nu trebuie să fie vizibil decât dacă aceasta s-a terminat cu succes.

Atomic broadcast = difuzare atomică

O operație care ca mesaje diferite de la noduri diferite să fie livrate peste tot în aceeași ordine. Deși această ordonare ajută în aplicațiile tolerante la defecte, uneori trebuie mai mult.

Availability = Disponibilitate

Atribut al gradului de încredere care exprimă disponibilitatea sistemului pentru folosire. Disponibilitatea $A(t)$ se definește ca fiind probabilitatea ca o componentă să funcționeze la momentul t , fiind o mărime *instantanee*. Disponibilitatea și fiabilitatea se confundă dacă nu există reparații. După prima reparație se poate considera că viața este o succesiune de variabile aleatoare, reprezentând duratele de funcționare și duratele de reparație.

Litera B

Backward error recovery = Recuperare înapoi

Mod de recuperare în care se încearcă restaurarea unei stări anterioare în care se speră să a fi lipsită de erori. De aceea trebuie stabilite anumite *puncte de verificare*, care să fie memorate pe un suport extern. Ele vor fi folosite pentru a restaura o stare anterioară. Această metodă este utilizabilă în cazul multor defecte, însă are un overhead mare exprimat prin spațiul de disc necesar și prin operațiile de salvare a informațiilor de recuperare. Un alt dezavantaj este așa numitul efect *domino*: restaurarea unei stări într-o componentă ar putea antrena o restaurare în altele, corecte, și tot așa până s-ar ajunge în starea inițială. Revenirea la o stare anterioară reprezintă principalul dezavantaj al metodei, deoarece o serie de calcule vor fi reluate. Metoda nu garantează că eroarea nu se va produce din nou, odată sistemul ajuns în starea anterioară. Totuși, în cazul defectelor tranzitori, după faza de recuperare nu mai trebuie să se facă nimic, deoarece eroarea a dispărut. Există două abordări principale în ceea ce privește tipul informației salvate pe suport extern:

- Salvarea succesiunii de operații (operation-based approach). Metoda folosește memorarea acelor operații care modifică starea sistemului și folosește jurnale pentru înregistrare. Exploatarea informațiilor din aceste jurnale se face cu ajutorul unor operații *REDO / UNDO*.
- Salvarea stării (state-based approach). Metoda salvează întreaga stare a sistemului, însă există și variante care salvează doar o parte a stării, din motive de eficiență.

Vezi Backward Error Recovery

Broadcast = Difuzare

Operația de a trimite un mesaj către toate procesele care formează un grup. Operația este deosebit de utilă în implementarea anumitor algoritmi pentru toleranța la defecte (de exemplu pentru algoritmul generalilor bizantini).

Byzantine agreement = Înțelegerea bizantină

Un proces deține o valoare și toate trebuie să se înțeleagă asupra acelei valori. Vezi si Byzantine generals problem

Byzantine consensus = Consensul bizantin

Fiecare proces are o valoare proprie și toate trebuie să stabilească o valoare comună. Vezi si Byzantine generals problem

Byzantine failure = defect bizantin

Situație în care defectele sunt arbitrare și nu respectă nici o regulă. O componentă defectă poate împiedica derularea corectă a calculelor nu doar prin absența unui răspuns, ci și prin furnizarea unui răspuns eronat, cu șanse de a perturba rezultatul final. O subclasă a defectelor bizantine, dar diferită de celelalte, o constituie clasa defectelor de calcul incorect (CI), în care o componentă produce un rezultat greșit.

Byzantine generals problem = Problema generalilor bizantini

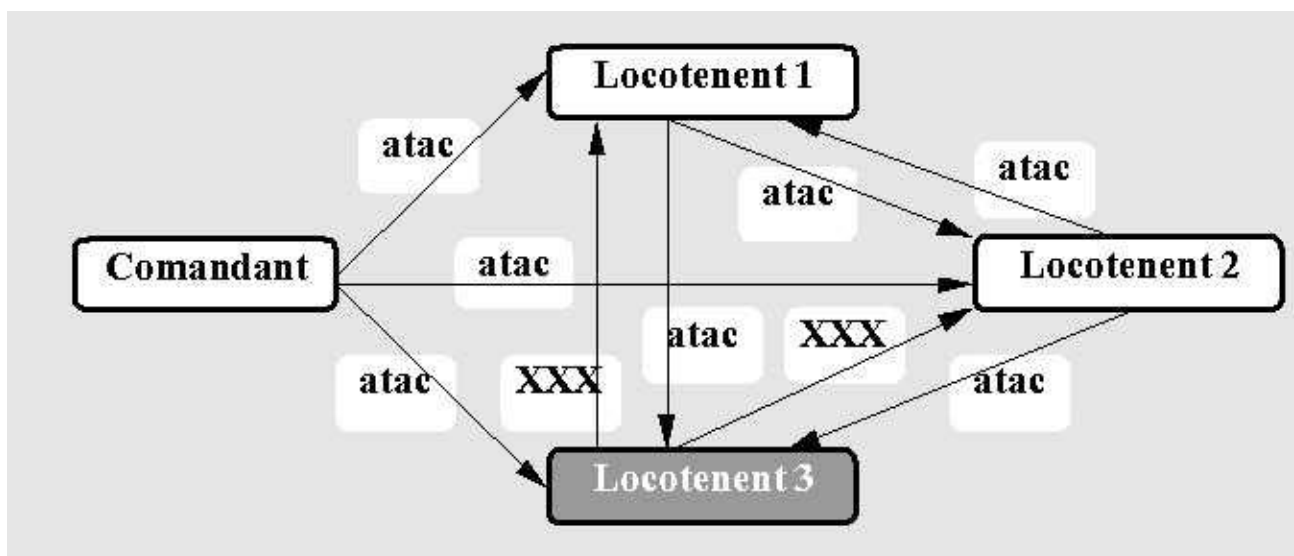
Se referă la defectele aleatoare, unele mai periculoase care pot apare într-un sistem, deoarece nu respectă nici o regulă. Problema se enunță în termenii unui conflict militar, însă similitudinile cu sistemele distribuite sunt mai mult decât evidente. Implicată în problemă este armata bizantină datorită faptului că Imperiul Bizantin a rămas cunoscut în istorie prin deseale trădări care ajunseseră să constituie elementul caracteristic al "politicii de stat". Enunțul problemei este următorul: mai multe unitați ale armatei bizantine pregătesc o acțiune împotriva unui adversar. Fiecare unitate este comandată de un general, aceștia comunicând între ei direct, prin legături punct la punct (fiecare legătură având precizate cele două extremități, transmițătorul și receptorul). Legăturile sunt ideale (fără erori: absența unui mesaj nu poate fi pusă pe seama defectării legăturii) și nu interferă între ele (nici un general nu poate "asculta" ce comunică alți doi generali între ei).

Într-un mediu asincron această problemă nu are soluție. Dacă se folosește un mediu sincron atunci algoritmi care rezolvă această problemă operează în mai multe runde, în care se schimbă mesaje. Dacă din cauza unui defect un nod nu mai trimite nici un mesaj, se va folosi o valoare implicită.

Problema consensului are trei variante, înțelegere bizantină, consens bizantin și consistență interactivă, sintetizate în figura următoare

	Înțelegere	Consens	Consistența interactivă
Cine inițiază	Un proces	Toate procesele	Toate procesele
Înțelegere finală	O valoare	O valoare	Un set de valori

Problema înțelegerii bizantine este ilustrată în figura următoare

Litera C

Careful disc = disc de încredere

Sistemele care dețin un singur disc pot să-l transforme într-un disc de încredere prin modificarea operațiilor asupra datelor. Fiecare dată se va afla în două (de regulă) sau mai multe pagini. Un astfel de disc dispune de următoarele operații:

- CarefulRead, care încearcă citirea până ce reușește sau este imposibil;

- Careful Write, care face operații de scriere / citire repetat, până ce starea este bună.

Causal broadcast = difuzare cauzală

Anumite mesaje determină procesele din noduri să trimită alte mesaje, care vor determina procesele receptor să trimită alte mesaje. Este astfel anormal ca un mesaj din "ultima generație" să fie livrat (peste tot) înaintea mesajului care a provocat trimiterea sa. Este astfel necesară o păstrare a cauzalității mesajelor, care este asigurată de *difuzarea cauzală*.

Certification trails = Metodă bazată pe trasarea execuției

Metoda folosește cel puțin două programe, implementate diferit. Primul program la execuție lasă anumite *urme*, apoi se termină. Al doilea (și următoarele) se rulează după ce primul s-a încheiat și se bazează pe urmele găsite. Din această cauză ele pot fi implementate mult mai eficient, durata lor de execuție fiind mult redusă.

Checkpoint = Punct de verificare

Stare a sistemului în funcționare normală, salvată pe disc pentru a ajuta revenirea sistemului după producerea unor defecte.

Communication medium failures = Anomalii de comunicație

Apar atunci când două calculatoare operaționale nu reușesc să comunice între ele. Cauzele sunt legate în principal de legăturile de comunicație (întreruperi, zgomote, etc.), dar pot fi cauzate și de anomalii de sistem sau de disc ale unor noduri intermediare care se ocupă cu dirijarea mesajelor.

Concurrent processes = Procese competitive

Sunt procese care folosesc resurse comune, dar între care nu există nici un fel de schimb de informații.

Cooperant processes = Procese cooperante

Sunt procese care folosesc resurse comune și fac schimb de informații.

Crash Failure = Cădere

Situație în care o componentă se oprește sau își pierde starea internă, nemaiputând trece în altă stare.

Litera D

Design failure = defect de proiectare

Sunt acele defecte introduse în timpul proiectării sau modificării sistemului, sunt cel mai greu de tolerat.

Data replication = replicarea datelor

Modalitate de dispunere (alocare) a datelor în sistemele distribuite, astfel încât o unitate de adte are mai multe copii (replici) situate în noduri diferite.

Diagnosis checking = Verificări de diagnosticare

Aceste verificări se fac asupra componentelor sistemului și sunt efectuate de către ~~sistem~~ constau în compararea valorilor de ieșire produse pentru anumite valori de intrare cu ce se consideră a fi valori de ieșire de referință. Aceste verificări nu se pot face decât dacă sistemul este oprit (nu furnizează serviciul), prin urmare se pretează doar pentru auto-teste la pornire.

Distributed Object Migration Environment

Este un mediu de dezvoltare a aplicațiilor distribuite care suportă puncte de verificare și repornirea proceselor. Se prezintă sub forma unei biblioteci de obiecte distribuite, peste o rețea de stații de lucru (NOW - Network Of Workstations) și un proces daemon pentru depistarea anomaliilor. DOME folosește PVM (Parallel Virtual Machine) pentru comunicație și controlul proceselor. Paralelizarea folosită este de tip SPMD (Single Program Multiple Data). La instanțierea unui obiect, acesta este automat partajat și distribuit pe toate nodurile existente.

DOME

Vezi Distributed Object Migration Environment

Dynamic voting = Votare dinamică

Metodele de vot dinamic obțin majoritatea de la copiile valide la un moment dat. Ele se bazează pe folosirea numerelor de versiune sau pe reassignarea dinamică a voturilor (la apariția unei anomalii crește numărul de voturi asiguate replicilor, iar la revenirea componentelor defecte numărul de voturi scade). O variantă de vot dinamic este cea care defavorizează operațiile de scriere și crește performanțele la citire (missing writes). Ea are două moduri de lucru: *normal*, când valorile de cvorum sunt $r=1$ și $w=v$, și de avarie, când fiecare operație necesită majoritate.

Litera E**Error = eroare**

Este aceea parte a stării unui sistem care poate conduce la anomalii, printr-o secvență de acțiuni executate de sistem, dacă nu se iau măsuri corective. O eroare identifică deci acea parte a stării unui sistem care diferă de valoarea dorită. Cauza unei erori este un *defect*. Eroarea fiind o proprietate a unei stări ea poate fi observată și evaluată. Pe baza erorilor se pot identifica și anomaliile (ele nefiind proprietăți sunt mai greu detectabile). Observarea erorilor presupune *monitorizarea* stării sistemului. Monitorizarea trebuie făcută *continuu*, altfel anumite erori pot să nu fie observate. De asemenea, monitorizarea trebuie să cuprindă *întreaga stare* a sistemului, pentru a nu scăpa unele anomalii. În practică aceste cerințe nu pot fi realizate din motive de cost, preferându-se o monitorizare "acceptabil" de deasă și pentru porțiunea din starea sistemului cea mai susceptibilă de anomalii. O *eroare* este deci manifestarea unui *defect* într-un sistem, care poate conduce la o *anomalie* a sistemului.

Error detection phase = Faza de detecție a erorilor

Fază a toleranței la defecte în care trebuie să depisteze defectul, după ce acesta s-a produs. Pentru aceasta se fac verificări asupra stării, deducându-se prezența unui defect. O bună detecție a erorilor se face doar pe baza informațiilor din specificație, fără să se țină cont de informațiile suplimentare furnizate de proiectarea internă a sistemului. De asemenea, detectarea erorilor trebuie să fie completă și corectă: să depisteze toate erorile și să nu semnaleze erori atunci când ele nu există. Foarte important este ca detecția erorilor să nu depindă de sistemul testat: defectarea sistemului să nu ducă la defectarea componentei care face testarea. În practică nu se fac verificări asupra întregii stări a sistemului, acestea fiind costisitoare și susceptibile de a produce erori: se fac doar anumite teste de acceptabilitate.

Litera F

Failure = anomalie

Un comportament care deviază de la specificația sistemului, acesta nemaiputând furniza serviciul cerut.

Failure bounding phase = Faza de estimare și izolare a defectelor

Între apariția defectului și detectarea erorii se poate scurge un anumit interval de timp, în care eroarea se poate propaga. Scopul acestei faze este de a determina zona de extindere a erorii. Deoarece erorile se răspândesc prin comunicație, va trebui controlat fluxul de informații între componentele sistemului. Identificarea granițelor erorii poate fi făcută *dinamic*, pe baza controlului fluxului de informații sau *static*, dacă se folosesc *bariere* (fire-walls) care să separe anumite arii ale sistemului. Această fază nu apare întotdeauna explicit.

Failure recovery phase = Faza de recuperare a erorilor

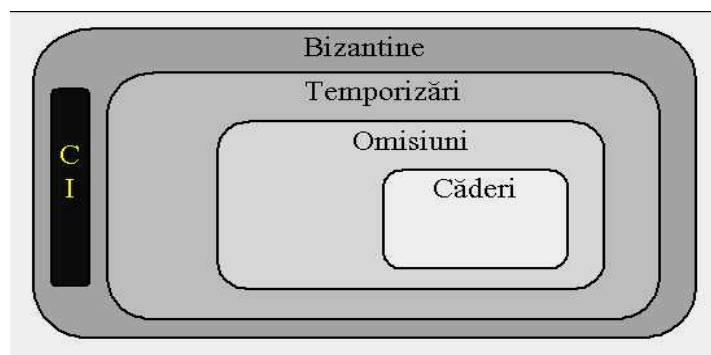
După ce fazele anterioare au fost parcurse (detrecție, respectiv izolare), trebuie ca eroarea să fie înlăturată. Acest lucru poate fi făcut în două moduri, prin recuperare înapoi și prin recuperare înainte.

Failure types = tipuri de defecte

Defectele pot fi căderi, omisiuni, temporizări, sau bizantine.

Componentă	Tipuri de defecte
Procesor	Căderi sau defecte bizantine
Rețea de comunicație	Toate tipurile de defecte
Ceas	Temporizări, omisiuni, defecte bizantine
Disc	Temporizări, omisiuni, căderi
Software	Toate tipurile de defecte

Relația între aceste defecte este următoarea:

Fault = defect

Reprezintă o condiție fizică anormală. Cauzele producerii unui defect sunt următoarele:

- Erori de proiectare (de specificare sau de implementare);
- Probleme de fabricație;
- Deteriorări în timp;
- Influențe externe (condiții de mediu, interferențe electromagnetice, introducerea de date incorecte, folosiri necorespunzătoare).

Apariția unui defect crează o situație care are potențialul de a genera erori. Însă este posibil ca aceste erori să nu se manifeste pe perioada de observare. Prin urmare, apariția unui defect nu înseamnă automat apariția unei erori. Reciproca însă este adevărată, apariția unei erori este întotdeauna cauzată de existența unui defect.

Fault prevention = prevenirea defectelor

Modalități de asigurare a fiabilității unui sistem eliminarea a cât mai multor deficiențe, în faza de testare, înainte ca sistemul să fie folosit în mod real pentru scopul său. Un sistem proiectat doar după acest principiu are următoarele caracteristici:

- Lipsa redundanței pentru mascarea defecțiunilor;
- Defectarea sistemului la defectarea oricărei componente a sa;
- Întreținere și reparație manuală, costisitoare și lentă.

Fiecare componentă a unui astfel de sistem *trebuie* să funcționeze corect tot timpul; defectarea oricărei componente duce la necesitatea opririi furnizării serviciului, pentru a asigura reparațiile necesare. În acest fel, pe durata reparației serviciul este *inaccesibil*.

Fault tolerance = Toleranța la defecte

Disciplina care studiază modalitatea de a crește fiabilitatea sistemelor de calcul, dincolo de ceea ce oferă metodele uzuale. Are drept scop să evite anomalii ale sistemului,

chiar în condițiile în care anumite componente ale sale sunt defecte. Se folosește *redundanța protectivă* pentru mascarea anomaliilor: există anumite componente suplimentare care nu sunt necesare în absența defectelor, ele înlocuiesc repararea manuală, crescând astfel atât fiabilitatea, cât și disponibilitatea sistemului. Bazele toleranței la defecte au fost puse chiar de von Neumann, care sugera folosirea *redundanței* ca principal mijloc de a împiedica funcționarea necorespunzătoare a unui sistem de calcul. Garantarea unei bune siguranțe în funcționarea unui sistem de calcul urmează două direcții de acțiune: minimizarea efectelor provocate de apariția unor defecțiuni neintenționate (defecte de material, erori de programare, etc.) și evitarea efectelor produse de apariția unor acțiuni maligne deliberate (acces neautorizat în sistem, virusi, etc.). Prima direcție este considerată ca fiind baza în toleranța la defecte, însă și a doua are importanța ei: erorile care scapă de testele de validitate ale programelor (bug-urile) sunt cel mai adesea folosite pentru a provoca defecțiuni deliberate.

Toleranța la defectele neintenționate are două secțiuni, referitoare la partea de hardware și la cea de software. Delimitarea între metodele din cele două secțiuni nu este foarte precisă, acceptându-se că o metodă software de toleranță la defecte este una în care scopul se atinge în special prin software. O definiție asemănătoare există și pentru metodele hardware de toleranță la defecte.

Fault tolerance levels = Niveluri de toleranță la defecte

Un sistem distribuit cuprinde următoarele niveluri de toleranță la defecte.

8	Software tolerant la defecte
7	Reziliența proceselor
6	Reziliența datelor
5	Acțiuni atomice
4	Recuperarea unei stări consistente
3	Difuzare sigură și difuzare atomică
2	Procesoare fail-stop, memorie stabilă, comunicație sigură
1	Sistem distribuit

Primul nivel corespunde componentelor fizice uzuale care formează un sistem distribuit: memorii, procesoare, discuri, legături de comunicație. Următoarele două niveluri constituie blocuri de bază pentru serviciile tolerante la defecte construite de nivelurile superioare. Ele asigură prin adăugarea unor module specifice, hardware sau software, servicii de bază cum ar fi consens între procese, ceasuri sincronizate, detectarea defecțiunilor, comunicație punct la punct. Aceste servicii de bază folosesc nivelurilor superioare, care asigură următoarele servicii tolerante la defecte: consistența în prezența defectării unor noduri (nivelurile 4 și 5), servicii neîntrerupte de

defectările unor noduri (nivelurile 6 și 7), servicii neîntrerupte în prezența unor defecte de proiectare (nivelul 8).

FER

Vezi Forward Error Recovery

Forward error recovery = Recuperare înainte

Mod de recuperare care nu se bazează pe folosirea unei stări anterioare salvate pe disc, eliminând astfel dezavantajele metodei BER, ci încearcă să corecteze starea eronată. Starea în care se va face revenirea este o stare viitoare, cea în care s-ar fi aflat sistemul dacă eroarea nu ar fi avut loc. Deoarece este necesară cunoașterea cu exactitate a erorii, metoda nu este aplicabilă decât pentru anumite aplicații, fiind puternic dependentă de sistem.

Litera H

Hardware redundancy = Redundanța hardware

Presupune adăugarea unor componente hardware suplimentare pentru a realiza toleranța la defecte.

Highly dependable system = Sistem de încredere

Un sistem de calcul care controlează activități critice (controlul zborurilor, supravegherea pacienților, controlul unor operații financiare, etc.). Gradul de încredere se exprimă prin încrederea care se poate avea în serviciul oferit de sistem. Conceptul este general, și are mai multe atribute:

- *Fiabilitatea;*
- *Disponibilitatea;*
- *Siguranța;*
- *Securitatea.*

Litera I

Independent processes = Procese independente

Sunt procese care accesează obiecte (date) din seturi disjuncte.

Interactive consistency = Consistență interactivă

Fiecare proces deține o valoare și trebuie să se stabilească un set de valori comune.

Litera M

Mean Time To Failure = Durata de viață estimată

$$E[X] = \int_0^{\infty} t f(t) dt = \int_0^{\infty} R(t) dt = \frac{1}{\lambda}$$

Se obține ca medie, prin integrare: . Un sistem este format de obicei din mai multe componente. Dacă acestea sunt legate în serie,

$$R(t)_{serie} = \prod_{i=1}^n R_i(t) \quad \text{și} \quad MTTF_{serie} = \frac{1}{\sum_{i=1}^n \lambda_i}$$

atunci sunt valabile următoarele formule: . În momentul în care una dintre componentele sistemului se defectează, întreg

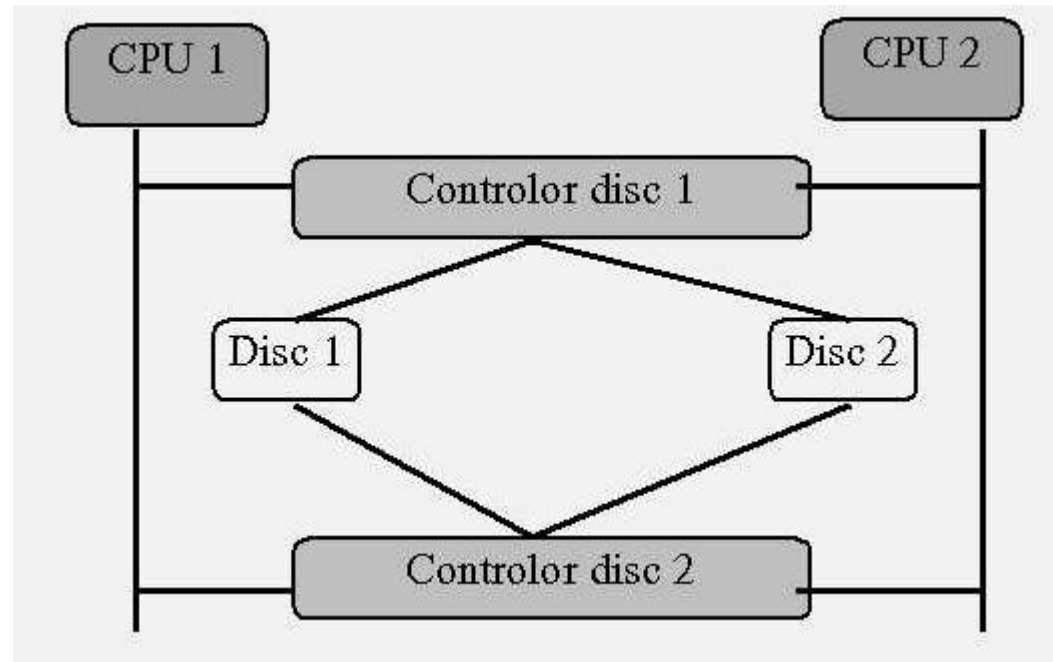
sistemul se va defecta. Pentru legarea în paralel, formulele de calcul sunt următoarele: $X = \max\{X_1, X_2, \dots, X_n\}$ și $MTTF_{paralel} = \frac{1}{\lambda} \sum_{i=1}^n \frac{1}{i} \approx \frac{\ln n}{\lambda}$. Un astfel de sistem supraviețuiește atât timp cât cel puțin o componentă este corectă. În cazul redundanței bazate pe mai multe componente care așteaptă defectarea, formulele sunt

următoarele: $X = \sum_{i=1}^n X_i$ și $MTTF_{redund} = \frac{n}{\lambda}$, obținute prin adunarea formulelor pentru o componentă. În final, dacă se folosește vor majoritar cu TMR, formulele devin: $R_{TMR}(t) = 3R^2(t) - 2R^3(t) = 3e^{-2\lambda t} - 2e^{-3\lambda t}$.

Mirroring = oglindire

Dacă un sistem deține doar două discuri poate face *oglinzirea* lor, scrierea făcându-se pe ambele discuri, iar citirea putându-se face de pe oricare. Metoda poate masca defectarea unui singur disc; dacă se defectează ambele simultan nu se poate face nimic. Dacă MTTF este timpul de viață al unui disc (Mean Time Till Failure) și MTTR

este durata unei reparații (Mean Time Till Repair), atunci timpul de viață al unui disc cu mirroring este dat de formula $MTTF_{mirroring} = \frac{MTTF}{2} * \frac{MTTF}{MTTR}$. Timpul de viață în acest caz este deci jumătate din timpul de viață al unui disc, înmulțit cu probabilitatea ca al doilea disc să fie defect când primul se repară.

MTTF

Vezi Mean Time To Failure.

Multicast = trimitere multidestinație

Operația de a trimite un mesaj către un subgrup dintre procesele care formează un grup. Operația este deosebit de utilă în implementarea anumitor algoritmi pentru toleranța la defecte.

Litera N**N-Version programming = programare cu N versiuni**

Metodă care asigură toleranța software prin folosirea votului asupra rezultatelor produse de N ($N \geq 3$) versiuni ale aceluiași program. Există și situații când votarea nu poate fi folosită, deoarece sunt posibile mai multe răspunsuri corecte (de exemplu rezolvarea unei ecuații de grad n).

Litera O**Omission Failure = Omisiune**

Situație în care o componentă nu răspunde la anumite valori de intrare.

ORCHESTRA

Este un mediu de dezvoltare a aplicațiilor tolerante la defecte, bazat pe *injecția de defecte*. A fost dezvoltat inițial pentru Mach, un sistem de operare de timp real, dar a fost portat ulterior și pe Solaris și SunOS. Se folosește în special pentru verificarea și evaluarea caracteristicilor de toleranță la defecte și constrângeri de timp ale protocoalelor distribuite de comunicație.

Prin găsirea unor script-uri corespunzătoare se pot detecta erori de proiectare sau implementare, se pot identifica încălcări ale specificației protocolului și se pot obține detalii de implementare. Un protocol distribuit este văzut ca o abstractizare, în care o mulțime de participanți comunică prin schimb de mesaje. Înainte de protocolul de test se inserează un nivel suplimentar, PFI (Protocol Fault Injection), care se ocupă de execuția unor scripturi deterministe sau generate aleator, care au rolul de a testa sistemul prin introducerea anumitor defecte. În plus, acest nivel poate introduce diverse mesaje în sistem, cu scopul de a orchestra atingerea unei anumite stări.

ORCHESTRA cuprinde o parte independentă de protocol (motorul de injectare a defectelor cu structurile de date asociate și interfața utilizator pentru generarea scripturilor). Partea dependentă de protocol constă în "adezivul" cu care motorul de injecție se atașează stivei de protocoale. Injecția de defecte se face la nivel de mesaje, prin interceptarea traficului și introducerea de mesaje noi. Limbajul folosit pentru scripturi este Tcl, însă se poate folosi și o interfață grafică pentru acest lucru.

Litera P

Permanent failure = defect permanent

Au o durată permanentă, componenta defectă nu își mai revine, sau o face după o perioadă mare de timp.

Phantom voting = Votare cu fantome

Varianta de votare dinamică, care folosește *votul fantomelor*, și crește performanțele la scriere: când un nod se defectează, se crează automat un nod fantomă, având același număr de voturi, însă fără memorie externă. Fantomele nu participă decât la cvorumurile pentru scriere, trebuind totuși ca orice astfel de cvorum să conțină cel puțin un nod adevărat.

Primary site approach = Metoda sitului primar

Scopul acestei metode este să permită accesul la date (sau la orice resursă în general), chiar dacă apar anomalii ale nodurilor sau legăturilor. Deoarece defectele legăturilor pot fi asimilate cu defecte ale unor noduri, se poate considera că există doar defecte ale nodurilor. Pentru a asigura date cu reziliența de ordinul k (date accesibile când k noduri sunt defecte) trebuie ca cel puțin $k+1$ noduri să conțină replici ale datelor. Dintre acestea, unul este nodul primar, celelalte sunt noduri de rezervă (pasive). Fiecare actualizare efectuată de nodul primar va fi precedată de o cerere de actualizare adresată către cel puțin k noduri de rezervă, în felul acesta datele fiind păstrate consistente. Calculele efectuate de nodurile de rezervă pot fi reduse, acestea primind de la nodul primar informații despre un punct de recuperare; această abordare presupune că nodurile de rezervă pot distinge un punct de recuperare eronat.

Dacă se defectează mai mult de k noduri nu se mai poate face nimic. Dacă însă se defectează mai puțin de k noduri de rezervă nu se observă nimic, sistemul funcționând normal. Defectarea nodului primar determină inițierea unui algoritm de alegere, pentru stabilirea unui nou primar dintre nodurile de rezervă (de obicei se alege nodul în funcțiune cu numărul de ordine cel mai mare). Performanțele algoritmului sunt reduse drastic în cazul partiționării rețelei, caz în care doar partiția conținând nodul primar va funcționa.

Process = proces

Reprezintă execuția unui program secvențial; în mediile multiprogramate se rulează mai multe astfel de procese în același timp, după relațiile care se stabilesc între ele procesele putând fi independente, competitive sau cooperante.

Process failures = Anomalii ale proceselor

Se produc atunci când rezultatul furnizat de proces nu este cel corect, sau starea procesului nu mai corespunde specificației sale, sau procesul nu mai evoluează. Cauzele acestui tip de anomalie sunt blocajele (deadlocks), timeout-urile, încălcarea protecțiilor, furnizarea de date greșite, încălcarea regulilor de consistență (în special pentru tehnicile optimiste de control al concurenței). În această situație, un proces poate fi distrus și reluat de la început sau reluat dintr-o stare anterioară.

Litera R**RAID**

Vezi Redundant Array of Inexpensive Disc

Redundant Array of Inexpensive Discs = Matrice de discuri

Datele sunt împrăștiate pe mai multe discuri, fiind întreșesute la nivel de bit. Acest lucru face posibilă citirea lor în paralel. Discurile sunt grupate, fiecare grup având discuri proprii de verificare.

Reliability = Fiabilitate

Atribut al gradului de încredere care se referă la continuitatea serviciului și este de cea mai mare importanță pentru toleranța la defecte. Dacă X este o variabilă aleatoare care modelează timpul de viață al unui sistem, se definește *fiabilitatea* sistemului ca fiind probabilitatea ca sistemul să fie în funcțiune la momentul t :

$R(t) = P(X > t) = 1 - F(t) = e^{-\lambda t}$, unde λ este *rata de defectare*. Se observă că $R(t = 0) = 1$ (inițial sistemul era în funcțiune) și că $R(t = \infty) = 0$ (nici un sistem nu durează veșnic).

Reliable broadcast = difuzare sigură

Scopul unei astfel de operații de difuzare din punct de vedere al toleranței la defecte este ca fie toate procesele să recepționeze mesajul, fie nici un proces să nu o facă, împiedicând în felul acesta apariția unor inconsistențe. Nu se face nici un fel de presupunere asupra *ordinii* mesajelor.

Replication checking = Verificări de replicare

Ele sunt cele mai puternice și complete, implementându-se fără informații despre structura internă a sistemului. Metoda se bazează pe tehnici de votare, fiind din această cauză destul de costisitoare. Cea mai cunoscută metodă bazată pe vot este TMR (Triple Modular Redundancy). Pentru ca metoda să aibă șanse mai mari, este bine ca modulele să fie implementări diferite ale aceiași specificații.

Resonabilty checking = Verificări de "rezonabilitate"

Stabilesc dacă starea unei componente este rezonabilă, pe baza unor verificări de încadrare în domenii. Din această cauză ele nu pot stabili exact corectitudinea.

Run-time failure = defect operațional

Sunt acele defecte introduse în timpul funcționării sistemului, din motive fizice.

Litera S**Safety = Siguranța**

Atribut al gradului de încredere care cere împiedicarea efectelor dezastruoase asupra mediului.

Secondary storage failures = Anomalie a dispozitivului auxiliar de stocare

Apare atunci când datele aflate pe disc nu mai pot fi accesate. Cauzele unei astfel de anomalii pot fi erori de paritate, erori ale capului de citire / scriere, existența unor particule de praf pe suprafața discului. Revenirea se bazează pe menținerea unor arhive și a unor jurnale unde se înregistrează toate operațiile efectuate.

Security = Securitate

Atribut al gradului de încredere care se referă la prevenirea accesului neautorizat la informații.

Software redundancy = Redundanța software

Presupune adăugarea unor programe sau instrucțiuni suplimentare pentru a asigura toleranța defectelor.

Stabil disc = disc stabil

Discul poate fi făcut *stabil*, prin implementarea următoarelor operații, considerând că paginile sunt grupate în perechi:

- StableRead, care face CarefulRead pe o pagină; dacă nu reușește încearcă pe a doua;
- StableWrite, care face CarefulWrite pe ambele pagini.

Static voting = Votarea statică

Această metodă se bazează pe acordarea unui număr f de voturi pentru fiecare replică. Orice operație trebuie să încerce să-și asigure un *cvorum*, un număr minim de voturi de acceptare din partea replicilor dispuse (libere) să execute operația. Dacă notăm cu r numărul de voturi necesare pentru operația de citire, cu w numărul de voturi necesare pentru operația de scriere și cu v numărul total de replici (sau voturi), atunci trebuie să fie îndeplinite următoarele relații: $r+w > v$ și $w > v/2$. Prima relație asigură că orice *cvorum* de citire și orice *cvorum* de scriere au replici comune, iar a doua garantează majoritatea voturilor pentru o operație de scriere.

Deoarece numărul de voturi crește odată cu creșterea numărului de replici, mesajele schimbate pentru obținerea unui cvorum devin importante din punct de vedere al costului. O metodă care încearcă reducerea comunicației este *votarea ierarhică*, care folosește o organizare arborescentă a replicilor. Fiecare nod are același număr de succesori, replicile fiind menținute de obicei în frunze. Pe fiecare nivel se definește recursiv un cvorum, în funcție de cvorumul nivelului anterior.

Structural checking = Verificări de structură și de codificare

Se fac de obicei asupra datelor și sunt favorizate de folosirea redundanței. Ele trebuie să asigure că valorile existente sunt consistente cu restul sistemului.

Synchronous distributed system = Sistem distribuit sincron

Acele sisteme distribuite în care fiecare acțiune se realizează într-un timp finit.

System failure = Anomalie a sistemului

Reprezintă un comportament al sistemului care nu este consistent cu specificația sa. Sistemul nu mai furnizează servicii conform specificației sale. Acest comportament anormal este cauzat de obicei de apariția unor defecte în componentele sistemului. Probabilitatea de anomalie a sistemului crește odată cu creșterea numărului de componente și cu creșterea complexității sistemului. Se produce atunci când procesorul nu mai funcționează, din motive hardware sau software (defectare CPU, defectare memorie principală, defectare a magistralei sistem, cădere de tensiune). Remediul este oprirea sistemului și repornirea sa dintr-o stare bună. În funcție de modul de comportare la repornire se pot evidenția următoarele clase de anomalii sistem:

- amnezie, când se repornește într-o stare care nu depinde de cea cu defect;
- amnezie parțială, starea de revenire este parțial formată din valori corespunzătoare stării de dinainte de defect, iar parțial din valori predefinite (cazul serverelor de fișiere);
- pauză, când se repornește în starea de dinainte de eroare;
- oprire definitivă, când sistemul nu mai pornește.

System life time = Timpul de viață al unui sistem

Durata de funcționare corectă a unui sistem (adică timpul până la defectare), este o mărime impredictibilă. De aceea poate fi modelată printr-o variabilă aleatoare X . Cel

$$F(X) = \begin{cases} 1 - e^{-\lambda X}, & X \geq 0 \\ 0, & X < 0 \end{cases}$$

mai adesea distribuția acestei variabile se consideră a fi exponențială, adică având funcția de distribuție și funcția de densitate de

$$f(X) = \begin{cases} \lambda e^{-\lambda X}, & X > 0 \\ 0, & X \leq 0 \end{cases}$$

probabilitate. Această distribuție are *proprietatea Markov*, adică este fără memorie: distribuția unei astfel de variabile după scurgerea unui interval de timp t este tot exponențială. Pentru cazul timpului de viață al unui sistem aceasta înseamnă că sistemul *uită* cât timp a fost în funcțiune.

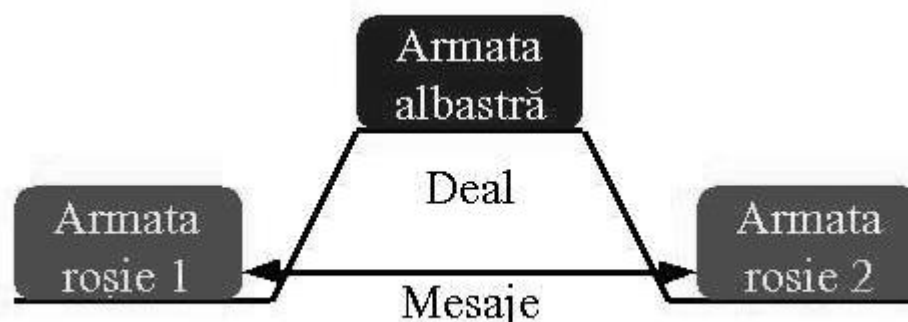
Litera T

Temporal checking = Verificări temporale

Sunt utile dacă specificația conține constrângeri temporale. Detectarea unei erori se face prin pornirea unui ceas, care la expirarea unui interval de timp prestabilit anunță producerea timeout-ului. În cazul unui sistem distribuit, absența răspunsului de la un anumit nod într-un timp dat poate însemna defectarea aceluia nod.

The two army problem = problema celor două armate

Cazul în care legăturile de comunicație pot fi afectate de erori este analizat de altă problemă cu iz militar, *problema celor două armate*. Enunțul acestei probleme este următorul: două corpuri ale aceleiași armate (roșie de exemplu) se află de cele două părți ale unui deal ocupat de inamic (armata albastră de exemplu), și pe care trebuie să-l cucerească. Dacă cele două corpuri de armată nu atacă simultan, ele vor fi distruise. Comandanții celor două corpuri de armată pot comunica între ei trimițând mesaje prin curieri, însă aceștia se pot rătăci sau pot cădea prizonieri. Se arată relativ ușor că cei doi comandanți nu pot cădea de acord: ultimul dintre ei care trimite un mesaj nu are garanția că mesajul lui a fost recepționat. Descrierea acestei probleme este prezentată în figura următoare

Time redundancy = Redundanța de timp

Alocă intervale suplimentare de timp pentru reluarea execuției de mai multe ori.

Transient failure = defect temporar

Se caracterizează printr-o durată limitată, și are drept cauză o funcționare temporar eronată sau o interferență externă. Cauzează anomalii și erori doar pe perioada cât există. Dacă apar rar, nu sunt grave și chiar pot fi ignorate; cauzează probleme doar dacă sunt intermitente, adică dacă apar des.

Timing failure = Temporizare

Situație în care se răspunde prea repede sau prea devreme.

TMR = TMR

Vezi Triple Modular Redundancy

Transaction = tranzație

Este o succesiune de operații care se execută *concurrent* asupra variabilelor dintr-o bază de date distribuită. Pe lângă operațiile de bază (*READ* și *WRITE*) există două tipuri de operații speciale, de pornire a unei tranzații (*BEGIN*) și de terminare a sa (*COMMIT* pentru terminarea cu succes și *ABORT* pentru terminarea prin abandon). În sistemele tranzaționale două acțiuni sunt vitale pentru buna lor funcționare: controlul concurenței și serializabilitatea. În timp ce prima are drept scop împiedicarea inconsistențelor și a blocării sistemului, a doua dorește să stabilească o ordonare a acțiunilor, asemănătoare cu o ordine serială a lor.

Triple Modular Redundancy

Una dintre schemele de asigurare a toleranței la defecte cel mai des folosite (TMR) în abordarea hardware a fost propusă de însuși von Neumann. Ea se bazează pe folosirea a trei componente care îndeplinesc aceleași funcții, rezultatele oferite de ele fiind prelucrate de un circuit de vot majoritar. Schema este ilustrată în figura 2.8 și rezistă la defectarea unei singure componente.

Din cauză că și circuitul care realizează funcția de vot majoritar este supus aceluiași posibilități de defectare, se folosesc trei astfel de circuite în paralel. Această variantă este deosebit de potrivită în cazul defectelor tranzitorii, pentru că nu trebuie să se facă nimic pentru detecția erorii și nici pentru recuperarea după eroare. Metoda poate avea și unele deficiențe, anumite erori putând să se compenseze, dacă funcția de vot majoritar se bazează pe operația de SAU-EXCLUSIV

